

*Σχόλια στο Σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης για τον
«Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων» και το Σχέδιο
Προεδρικού Διατάγματος για τους «Ενεργειακούς
Επιθεωρητές κτιρίων, λεβήτων & εγκαταστάσεων
θέρμανσης και εγκαταστάσεων κλιματισμού»*

Αρ. Πρωτ. 53 / Ιανουάριος 2010

Εισαγωγή

Η εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια θα πρέπει να αποτελέσει μια από τις βασικές προτεραιότητες στην ενεργειακή και κλιματική πολιτική της χώρας. Η υλοποίηση πρωτοβουλιών εξοικονόμησης θα φέρει σημαντικά οφέλη όχι μόνο στην μείωση των απαιτήσεων σε ενέργεια, αλλά και σε οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς όρους.

Η εφαρμογή στην πράξη της Οδηγίας 2002/91, αν και υπέρμετρα καθυστερημένη, μπορεί να τονώσει την αγορά στον κατασκευαστικό κλάδο και να διατηρήσει χιλιάδες θέσεις εργασίας, προσφέροντας παράλληλα νέες ευκαιρίες σε πολίτες και επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στο χώρο προσφέροντας καινοτόμα ενεργειακώς αποδοτικά προϊόντα και υπηρεσίες. Έχει επίσης τη δυνατότητα να μειώσει σημαντικά τις ανάγκες για ψύξη, θέρμανση και ζεστό νερό στα νεόδμητα κτίρια συνεισφέροντας σημαντικά στην μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας, παράλληλα με την μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Επιπλέον, ο θεσμός έκδοσης ενεργειακού πιστοποιητικού και η παροχή συμβουλών εξοικονόμησης ενέργειας (όπως θα περιέχονται σε κάθε πιστοποιητικό) θα επιφέρει πολλαπλά οφέλη στην ευαισθητοποίηση των πολιτών και την συνειδητοποίηση της τεράστιας ενεργειακής σπατάλης που επικρατεί σήμερα στη χώρα μας. Ως εκ τούτου, κρίνουμε απολύτως θετικά την αναμενόμενη έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης για τον ΚΕΝΑΚ και του ΠΔ για τους ενεργειακούς επιθεωρητές.

Βέβαια, η εφαρμογή των συγκεκριμένων διατάξεων δεν πρέπει να ιδωθεί ως το καλύτερο δυνατό μέτρο εξοικονόμησης ενέργειας, αλλά ως ένα βασικό βήμα προς τα εμπρός και συνάμα ως μια άσκηση επί χάρτου για την ενδυνάμωση των μέτρων εξοικονόμησης στον κτιριακό τομέα, ενόψει μάλιστα της αναθεώρησης της Οδηγίας 2002/91, που πρόκειται να ολοκληρωθεί λίαν συντόμως σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Κρίνουμε λοιπόν επιβεβλημένη την έγκαιρη αναθεώρηση της ΚΥΑ για τον ΚΕΝΑΚ και του ΠΔ για τους ενεργειακούς επιθεωρητές εντός διετίας από την ημερομηνία έναρξης ισχύος. Η αναθεώρηση των παραπάνω νομοθετημάτων θα πρέπει να γίνει παράλληλα με την τροποποίηση του Νόμου 3661/2008, ώστε να ενσωματωθούν οι απαιτήσεις της υπό διαπραγμάτευση νέας Οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Επιπλέον, στα πλαίσια ενίσχυσης της ωφελειών εξοικονόμησης και ομαλής ενσωμάτωσης των απαιτήσεων της νέας Οδηγίας προτείνουμε να υπάρξουν αλλαγές στο Κεφάλαιο 8 του σχεδίου ΚΥΑ, και πιο συγκεκριμένα να περιοριστούν οι συντελεστές θερμοπερατότητας, να γίνουν πιο αυστηρές οι απαιτήσεις για τις ενεργειακές απαιτήσεις του λέβητα και να αυξηθούν σημαντικά οι συντελεστές συμπεριφοράς (COP) στην ψύξη.

Κατά την άποψη του WWF Ελλάς, κομβικό ρόλο στην επιτυχία του ΚΕΝΑΚ και την αποδοχή εκ μέρους των πολιτών θα διαδραματίσει η δημιουργία ενός αξιόπιστου μηχανισμού ελέγχου των ενεργειακών πιστοποιητικών. Σε αυτή τη διαδικασία, η διενέργεια εξαντλητικών και συνεχών ελέγχων από την υπηρεσία επιθεωρητών περιβάλλοντος, η δημιουργία μιας εύχρηστης βάσης δεδομένων, όπου θα καταχωρούνται οι ενεργειακές πληροφορίες κάθε κτιρίου, και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων θα πρέπει να είναι επιλογές προτεραιότητας. Για το ίδιο θέμα, προτεραιότητα θα πρέπει να αποτελέσει η επαρκής και τάχιστα στελέχωση της νέας υπηρεσίας ΕΥΕΠΕΝ, ενώ προτείνεται να εξεταστεί το ενδεχόμενο να διενεργούν επικουρικά

δειγματοληπτικούς ελέγχους -μέσω της βάσης δεδομένων ή/και με φυσική παρουσία- στελέχη αξιόπιστων και απόλυτα εξειδικευμένων δημόσιων φορέων, όπως π.χ. το ΚΑΠΕ κοκ.

Επιπλέον, ένα άλλο σημαντικό σημείο που δυστυχώς δεν περιλαμβάνεται στην υπό διαβούλευση ΚΥΑ και το Π.Δ είναι η βελτίωση της ενεργειακής κατάστασης των υφιστάμενων κτιρίων. Πρόκειται για ένα μείζον ζήτημα που θα πρέπει να προβληματίσει την Ελληνική κυβέρνηση, αλλά και το σύνολο των συμβαλλόμενων φορέων και πολιτών. Το κτιριακό απόθεμα της Ελλάδας ευθύνεται σήμερα για το 40% της συνολικής καταναλισκόμενης ενέργειας, πράγμα που υποδηλώνει τις υψηλές ενεργειακές απαιτήσεις, αλλά και σπατάλες του οικιακού και τριτογενούς τομέα.

Γνωρίζουμε πως η σημερινή οικονομική κατάσταση της εθνικής οικονομίας και των ελληνικών νοικοκυριών δεν επιτρέπουν τη διοχέτευση πολυάριθμων πόρων για την ενεργειακή θωράκιση των κτιρίων. Αν αναλογιστεί όμως, κανείς τα τεράστια οφέλη που θα επιστραφούν άμεσα στους καταναλωτές από την μείωση της ενεργειακής ζήτησης, τότε θα άξιζε τον κόπο να διερευνηθούν οι δυνατότητες επιβολής κανόνων περιορισμού της ζήτησης ενέργειας σε υφιστάμενα κτίρια. Ως εκ τούτου, προτείνεται να εξεταστεί η δημιουργία ενός πακέτου δράσεων για τις υφιστάμενες κατοικίες που θα περιλαμβάνουν **α)** την παροχή οικονομικών και φορολογικών κινήτρων, **β)** την σύσταση υπηρεσίας δωρεάν ενημέρωσης των πολιτών για τις παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας, **γ)** την χορήγηση ευνοϊκών δανείων μηδενικού επιτοκίου, **δ)** την εκπόνηση εκστρατείας διαρκείας για την εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα, και τέλος **ε)** τον ορισμό ενός στόχου μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας σε κάθε υφιστάμενο κτίριο, π.χ. από το 2012 και έπειτα. Ειδικότερα, προτείνεται να περιλαμβάνεται στη νέα ΚΥΑ η υποχρέωση της Πολιτείας να εξαγγείλει το αργότερο έως το τέλος Ιουνίου 2010, σειρά κινήτρων για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης υφιστάμενων κτιρίων.

Τέλος, κρίνουμε σκόπιμο να περιλαμβάνεται στη νέα ΚΥΑ πρόβλεψη για την υποχρεωτική εγκατάσταση έξυπνων μετρητών σε νεοαναγειρόμενες οικοδομές, αλλά και πρόβλεψη για ενίσχυση της διαφάνειας στην διαδικασία ελέγχου και έκδοσης των ενεργειακών πιστοποιητικών.

Πιο κάτω αναφέρονται τροποποιήσεις που προτείνονται σε επιμέρους άρθρα της ΚΥΑ και του ΠΔ.

Σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης για τον «Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων»

Άρθρο 8, παράγραφος 2: Προτείνεται η αλλαγή προς τα κάτω των μέγιστων συντελεστών θερμοπερατότητας δομικών στοιχείων για τις κλιματικές ζώνες της Ελλάδας. Ενδεικτικά στηρίζουμε τα όσα προτείνονται σε μελέτη της εξειδικευμένης εταιρίας ενεργειακών συμβούλων Ecofys, σχετικά με τις βέλτιστες τιμές συντελεστών θερμοπερατότητας ανά την Ευρώπη (Ecofys, U values for better energy performance of buildings, 2007)

Άρθρο 8, παράγραφος 3: Προτείνεται η υποχρέωση πιστοποίησης του κεντρικού λέβητα του συστήματος θέρμανσης με βαθμό ενεργειακής απόδοσης τουλάχιστον δυο αστέρων

Άρθρο 8, παράγραφος 3: Προτείνεται να επανελεγχθούν τα ποσοστά που αναφέρονται για την κάλυψη των αναγκών σε ZNX ανά κλιματική ζώνη, διότι τυχόν απόκλιση από το εφικτό ενδέχεται να απενεργοποιήσει επί της ουσίας τη συγκεκριμένη διάταξη.

Άρθρο 8, παράγραφος 4 (νέα): Κάθε νέο κτίριο καθώς και κάθε υφιστάμενο κτίριο που ανακαινίζεται ριζικά (κατά την έννοια του άρθρου 5 του ν. 3661/2008) θα πρέπει υποχρεωτικά να γίνει μέριμνα τοποθέτησης έξυπνων ενεργειακών μετρητών, των οποίων τα χαρακτηριστικά θα ανακοινωθούν σε επόμενο στάδιο με σχετική υπουργική απόφαση

Άρθρο 20: Προτείνεται η προσθήκη νέων παραγράφων:

3 (νέο). Η παρούσα Κοινή Υπουργική Απόφαση θα υποβληθεί σε αναθεώρηση δυο χρόνια μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος, λαμβάνοντας υπόψη το αναθεωρημένο κείμενο της νέας Οδηγίας 2002/91 για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων

4 (νέο). Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής θα προχωρήσει το αργότερο έως την 1/7/2010 στην ανακοίνωση σειράς κινήτρων για την ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης υφιστάμενων κτιρίων

5 (νέο). Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής θα δημοσιεύει κάθε έτος αναφορά προόδου εφαρμογής του Νόμου 3661/2008

6 (νέο). Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής θα δημοσιεύει κάθε έτος αναφορά προόδου εφαρμογής της Κοινής Υπουργικής Απόφασης Δ6/Β/14826/17 Ιουνίου 2008 για την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα

Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για τους «Ενεργειακούς Επιθεωρητές κτιρίων, λεβήτων & εγκαταστάσεων θέρμανσης και εγκαταστάσεων κλιματισμού»

Άρθρο 9, παράγραφος 2: Προτείνεται η υποχρέωση υποβολής ετήσιας αναφοράς των ελέγχων της ΕΥΕΠΕΝ στο ΥΠΕΚΑ και ανάρτηση αυτής στο διαδίκτυο, έτσι ώστε να είναι προσβάσιμη από κάθε πολίτη. Στην ετήσια αναφορά θα αναφέρονται οι έλεγχοι που έγιναν, τα ευρήματα, οι τυχόν παραβιάσεις και τα τυχόν πρόστιμα που επιβλήθηκαν.

Άρθρο 10, παράγραφος 1: Προτείνεται η επιβολή αυστηρότερων ποινών και ο ορισμός ενός ελάχιστου χρηματικού προστίμου, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 10.000€. Επιπλέον, θα πρέπει να προβλεφθεί η ανάρτηση στην ιστοσελίδα της ΕΥΕΠΕΝ και του ΥΠΕΚΑ των παραβιάσεων, καθώς και των ονομάτων φυσικών προσώπων ή εταιριών που δεν εκπλήρωσαν σωστά τις υποχρεώσεις τους.

Περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις:

Αχιλλέας Πληθάρας, Υπεύθυνος εκστρατειών, WWF Ελλάς, τηλ. 210-22341893, www.wwf.gr, a.plitharas@wwf.gr

Σημειώσεις

Στο πλαίσιο της ενασχόλησης της περιβαλλοντικής οργάνωσης WWF Ελλάς με θέματα ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής, δημοσιεύθηκε σειρά επιστημονικών εκθέσεων, με κυριότερες τις εξής:

- «Λύσεις για την κλιματική αλλαγή: όραμα βιωσιμότητας για την Ελλάδα του 2050» στην οποία προτείνεται το μονοπάτι που θα επιτρέψει στη χώρα να τηρήσει τις μελλοντικές δεσμεύσεις της, να μπει ενεργά στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής και να μειώσει εγκαίρως τις εκπομπές της, μεγιστοποιώντας με αυτό τον τρόπο τα οφέλη και περιορίζοντας το όποιο βραχυπρόθεσμο οικονομικό κόστος. Ιστοθέση: http://climate.wwf.gr/images/pdf/epistimoniki_ekthesi_wwf_low.pdf
- «Πρόταση εθνικού σχεδίου δράσης για την εξοικονόμηση ενέργειας». Εισήγηση προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Νοέμβριος 2009. Σε συνεργασία με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας. Ιστοθέση: <http://www.wwf.gr/images/pdfs/WWF-TEE-proposal-national-energy-efficiency-plan-Nov2009.pdf>

